

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКАРПАТСЬКОГО УГОРСЬКОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II**

Педагогічною радою
Фахового коледжу
Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Директора Фахового коледжу
ЗУІ ім. Ф. Ракоці II

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Вводиться в дію
з 01 вересня 2025 р.
Наказом № 168
від 1 вересня 2025 р.

м. Берегове – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Нормативно-правовою базою освітньої програми є:

- закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Указ Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- постанова Кабінету Міністрів України 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394.

Повна загальна середня освіта – це третій рівень повної загальної середньої освіти, що сприяє розвитку та вихованню в учнів ключових компетентностей, необхідних для успішної конкурентноспроможної і самодостатньої особистості, вироблення сучасної моделі випускника, спроможного реалізувати власний позитивний потенціал.

Мета профільного навчання – забезпечення можливостей для рівного доступу учнівської молоді до здобуття загальноосвітньої профільної та початкової допрофесійної підготовки, неперервної освіти впродовж усього життя, виховання особистості, здатної до самореалізації, професійного зростання й мобільності в умовах реформування сучасного суспільства. Профільне навчання спрямоване на набуття старшокласниками навичок самостійної науково-практичної, дослідницько-пошукової діяльності, розвиток їхніх інтелектуальних, психічних, творчих, моральних, фізичних, соціальних якостей, прагнення до саморозвитку та самоосвіти.

Освітня програма для додаткових класів (10-11 класи) складена на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» та Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 р. № 890 «Про внесення змін типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма для додаткових класів Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II (III ступінь, профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти .

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема

їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- пропонується зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Мова навчання – угорська, українська.

Режим роботи додаткових класів Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II на рівні загальної середньої освіти:

- режим навчання – п'ятиденний;
- 10 - 11 класах – 45 хвилин відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту»;
- факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Профільна загальна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року. Вибір профільних предметів здійснюють учні самостійно після завершення I семестру 10 класу за власним бажанням та підсумками навчальних досягнень.

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10 класів – 1330 годин/навчальний рік,
- для 11 класів – 1330 годин/навчальний рік.

4. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ

Навчальний план для 10-11 класів (Додаток 1) розроблено відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392); типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 та Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 р. № 890 «Про внесення змін типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня». Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на групові заняття, які є складовою частиною навчальних

предметів і спрямовані на розвиток критичного мислення, виконання учнівських проєктів та науково-дослідницьких робіт.

Інваріантна та варіативна складові річного навчального плану враховують особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості Закарпаття, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази закладу.

У навчальному закладі здійснюється профільна підготовка з предметів природничо-математичного та гуманітарного циклів: «Біології і екології», «Хімії», «Географії», «Математики», «Інформатики», «Угорської мови та літератури», «Іноземної (англійської) мови».

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Угорська мова і література», «Зарубіжна література», «Іноземна (англійська) мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України». Зміст базових предметів «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Громадянська освіта» реалізується у відповідних єдиних інтегрованих навчальних курсах та проводиться одним вчителем. «Математика» реалізується у навчальному курсі, що включає алгебру і початки аналізу та геометрію, розподіл годин між якими встановлює відповідна навчальна програма. Інтегрований курс «Угорська мова і література» вивчається згідно стандарту та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (Затверджено наказ МОН України 20.04.2018. №408 та Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 р. № 890 «Про внесення змін типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», оцінювання проводиться окремими предметами: «Угорська мова» та «Угорська література».

Додаток 1

Навчальний план 10-11 додаткових класів укладено відповідно до таблиць Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.06.2025 р. № 890.

Предмети (з вивченням інформатики на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	2	1	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	2	1	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Інформатика (профільний рівень)	1(5)	7	4,5	5,5
ВСЬОГО	35	37	34	36
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	2
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Предмети (з вивченням географії на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2	2
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	2	1	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Географія (профільний рівень)	2(6)	6	5,5	4,5
ВСЬОГО	35	37	34	36
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	2
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Предмети (з вивченням біології і екології на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	2	1	2	2
Географія	2	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Біології і екології (профільний рівень)	2(6)	6	5,5	4,5
ВСЬОГО	35	37	34	35
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	3
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	1

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Предмети (з вивченням хімії на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	2	1	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Хімії (профільний рівень)	2(6)	4	6,5	,5
ВСЬОГО	35	37	34	35
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	3
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	1

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Предмети (з вивченням угорської мови і літератури на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	2	1	1	1
Хімія	2	1	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Угорська мова і література (профільний рівень)	2(6)	6	5,5	4,5
ВСЬОГО	35	37	34	35
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	3
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	1

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Предмети (з вивченням зарубіжної літератури на профільному рівні та поглибленим вивченням іноземної (англійської) мови)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Іноземна (англійська) мова	2+1	3,5	4,5	3,5
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	2	1	1	1
Хімія	2	1	2	2
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Зарубіжна література (профільний рівень)	1(4)	3	3	3
ВСЬОГО	35	37	34	35
Спеціальні курси, факультативні курси	3	1	4	3
Практикум з української мови	1		1	1
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1	1	1	1
Історія угорського народу			1	
Спеціальний курс			1	1

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

*Частину додаткових навчальних годин спрямовано на поглиблене вивчення англійської мови

Предмети (з вивченням математики на профільному рівні)	Кількість годин на тиждень у класах			
	10		11	
	1	2	1	2
Базові предмети				
Українська мова	2	2	2	2
Українська література	2	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна (англійська) мова	2	2	2	2
Угорська мова і література	2	2	2	2
Історія України	2	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2		
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	2	1	1	1
Фізика і астрономія	3	3	4	4
Хімія	2	1	2	2
Фізична культура	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети				
Інформатика	1	2	1	2
Технології/Мистецтво	1	2	1	2
Профільні предмети				
Математики (профільний рівень)	3(8)	9	10,5	8,5
ВСЬОГО	35	38	38	38
Спеціальні курси, факультативні курси	3			
Практикум з української мови	1			
Практикум з угорської мови	1			
Практикум з математики	1			
Історія угорського народу				
Факультативний курс				

*Години фізичної культури не входять до гранично допустимого навантаження

Типовою Навчальною програмою з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів на профільному рівні передбачено 630 годин:

10 клас: всього 305 год, резерв 42 год;

з них:

- алгебра і початки аналізу – 210 год, резерв – 24 год;

- геометрія – 105 год, резерв – 18 год;

11 клас: всього 305 год, резерв 108 год;

з них:

- алгебра і початки аналізу – 210 год, резерв – 80 год,
- геометрія – 105 год, резерв – 28 год.

Згідно навчального плану освітньої програми додаткових ліцейних класів для вивчення математики на профільному рівні передбачено 592 год, розподілені таким чином:

	10 клас		10 клас	11 клас		11 клас	Всього	Всього
	1 семестр	2 семестр		1 семестр	2 семестр			
Алгебра і початки аналізу	41	120	161	70	85	155	316	395
Резерв	0	13	13	30	36	66	79	
Геометрія	39	48	87	41	32	73	160	197
Резерв	0	2	2	17	18	35	37	
Всього	80	183	263	158	171	329		592

Зменшення обсягу навчального часу за семестрами компенсується шляхом перерозподілу певних тем, вивчення яких можна перенести, а також за рахунок ущільнення окремих тем, оптимізації структури занять, посилення ролі самостійної та проектної роботи учнів під методичним керівництвом учителя, виконання індивідуальних розрахунково-графічних робіт. Це дозволяє забезпечити належний рівень засвоєння всіх змістових ліній, сформувати ключові та предметні компетентності та досягти результатів навчання, визначених навчальною програмою.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:
мови і літератури;
суспільствознавство;
мистецтво;
математика;
природознавство;
технології;
здоров'я і фізична культура.

Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в Додатку 2. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

У робочих навчальних програмах подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку навчальний план кожного класу включає два предмети, які одночасно вивчаються в 10 і 11 класах.

Для недопущення перевантаження учнів (за їх бажанням) вчителі можуть враховувати їхнє навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). В такому випадку при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Повноцінність повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Порядок поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішенням Педагогічної ради Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II здійснюється поділ на групи при вивченні окремих (українська мова, угорська мова, англійська мова, інформатика, фізична культура) та профільних предметів у 10-11 класах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

5. НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

10-11 класи в освітньому процесі використовують навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»):

Найменування навчальних програм обов'язкових для вивчення навчальних предметів (інтегрованих курсів)	Рівень вивчення	Рік затвердження
Українська мова	Рівень стандарту	2017
Українська література	Рівень стандарту	2017
Зарубіжна література	Рівень стандарту	2022
Іноземна (англійська) мова	Рівень стандарту	2017
Історія України	Рівень стандарту	2022
Всесвітня історія	Рівень стандарту	2022
Громадянська освіта	Рівень стандарту	2022
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	2017
Математика	Профільний рівень	2017
Біологія і екологія	Рівень стандарту	2017
Біологія і екологія	Профільний рівень	2017
Географія	Рівень стандарту	2022
Географія	Профільний рівень	2017
Фізика і астрономія	Рівень стандарту	2017
Хімія	Рівень стандарту	2017
Хімія	Профільний рівень	2017
Фізична культура	Рівень стандарту	2022
Захист України	Рівень стандарту	2024

Інформатика	Рівень стандарту	2017
Інформатика	Профільний рівень	2017
Технології	Рівень стандарту	2017
Мистецтво	Рівень стандарту	2017
Угорська мова і література	Рівень стандарту	2017
Угорська мова	Профільний рівень	2017
Угорська література	Профільний рівень	2017

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у відповідних державних стандартах, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною і рідною (у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, уникати не внормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту

		наявних мовних засобів; обирати і застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб, висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ; інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
5	Інформаційно — цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних

		технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію; дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистота довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживання алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як: уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами як окремих предметів, так і їх угруповань.

Ключові та загальнопредметні компетентності, окремі предмети та предметні цикли можуть інтегруватися, формуючи наскрізні лінії, спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні учнівського середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання);
- окремі предмети (при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання).

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі заняття на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в студентів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в студентів якомога більше позитивних емоцій, а за її зміст-бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад викладача покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень. Викладач повинен сприяти формуванню у студентів толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення студента як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з "ага (wow)-ефектом", пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в студентів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння студентами практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних та організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється на підставі Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», рішення Педагогічної ради Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II в очному і дистанційному режимах відповідно до заяв батьків у повному обсязі через різні форми навчання: очна (денна), дистанційна, змішане навчання.

За рішенням педагогічної ради заклад може організовувати освітній процес дистанційно та з використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу, керуючись Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:
формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

8. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень учнів спрямоване на переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості учня, на навчання його самостійно оволодівати новими знаннями, на формування функціональних (пов'язані зі сферою знань, умінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом), мотиваційних (пов'язані з інтересами, індивідуальним вибором особистості) та соціальних (пов'язані з соціальною діяльністю особистості, життям суспільства) компетентностей.

Оцінювання здобувачів освіти має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Для забезпечення цілісності освітнього процесу необхідно враховувати результати оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць в доборі змісту, форм і методів роботи для кожного уроку/заняття. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. У кожний урок/заняття необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання. Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

В оцінюванні результатів навчання учнів використовується поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання), діагностичне, та підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове, річне).

Поточне/формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.

Підсумкове оцінювання – з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Окрім поточного/формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти здійснюють тематичне оцінювання результатів навчання з навчальних предметів/інтегрованих курсів.

Педагогічні працівники чітко визначають та формулюють об'єктивні і зрозумілі для учнів навчальні цілі на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою та критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання учнів врегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

- порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304);
- орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08. 2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2;
- інструкція з ведення класного журналу 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496. Критерії навчальних досягнень учнів, схвалені Педагогічною радою Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II (протокол №51 від 18.03.2025).

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року, проводиться на перших уроках. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/ учениці. Труднощі в навчанні обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надавати у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

На кожному уроці та в позаурочний час створюються умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).

Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання, взаємооцінювання та спільного визначення подальших кроків для покращення результатів навчання, корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового та вибіркового освітніх компонентів типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюється з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня/ учениці за 12-бальною/рівневою шкалою, схваленими педагогічною радою.

Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим.

Річне оцінювання проводиться на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри, проте слід дотримуватись єдиного підходу при оцінюванні до усіх учнів класу.

Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня/ учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07. 2015 р. № 762 (зі змінами).

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України 10.01.2025 №31, **Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 січня 2025 року за № 64/ Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2024 року № 1771 про нагородження випускників, які претендують на свідоцтво з відзнакою.**

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби, це рішення погоджується з керівником закладу освіти.

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Будівля Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II відповідає «Державним санітарним правилам планування та забудови населених пунктів». Відведені приміщення у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II забезпечують належні умови для організації освітнього процесу для додаткових класів.

У навчальних кабінетах створено належні санітарно-гігієнічні умови для здійснення освітнього процесу. Дотримується режим провітрювання, проводиться вологе прибирання.

Для виконання робочого навчального плану в освітньому процесі облаштовані кабінет біології і екології, кабінет фізики, кабінет хімії, кабінет математики, кабінет української мови та літератури, кабінет історії, кабінет угорської мови та літератури, мовні лабораторії, кабінет мистецтва, кабінет географії, комп'ютерні аудиторії, кабінет «Захист України», спортивна зала та спортивний майданчик. У навчальних аудиторіях наявні мультимедійні обладнання (ноутбук/ЕОМ, проєктор). Для проведення уроків інформатики обладнано кабінет інформатики та лабораторії, які відповідають технічним та санітарно-гігієнічним вимогам. Комп'ютерні аудиторії обладнані сучасними комп'ютерами. Кабінети директора та його заступника комп'ютеризовані та забезпечують роботу адміністрації Фахового коледжу ЗУІ ім. Ф. Ракоці II. Усі комп'ютери об'єднані в локальну мережу і мають доступ до мережі Інтернет.